

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (ČETRTEK) AUGUST 17, 1939.

ŠTEVILKA (NUMBER) 191

Kratke vesti iz življenja in sveta

**OBLAZNELI MOŽ UBIL
ENO IN SEBE**
Njark, N. Y. — Ralph Ray-
mond, telefonski inženir, je vče-
ršnjem nadomestil podivjal ter pre-
šel svoj ženi, nakar je
tudi ubiti svojo 28-letno
ženo, katero je toliko časa tol-
s kladivom po glavi, da se
onesvestila. Nato je zdirjal
kopalnico, kjer si je z britvi-
precezel vrat. Mož in žena
mrtva, hči pa se nahaja v
varnem stanju v bolnišnici.

**LIANOVA VNUKINJA —
ODAJALKA NA
ZSTAVI**
New York. — Princeza Hu-
ra Haki, 22 let stara vnu-
ka zadnjega turškega sulta-
Mohameda VI., je zaposle-
v turškem paviljonu na sve-
ni razstavi kot prodajalka.
Mož, s katerim se je poro-
bil pred nekaj meseci, je tudi
na razstavi. Njen oče
turški generalni konzul v
Riju, Italija, njena mati pa
v Egiptu.

**LET STARI
OPERNIK**
New York. — 15. avgusta. — Faro
magaj pravi, da je najsta-
rši ali čarovnik na sve-
najbolje bo res, ker je že
let star, pa še vedno nasto-
pi svojih predstavah, pri
kateri mu pomaga njegova
kateri je "šele" 80 let. "Ca-
nari" še vedno potujeta po
kjer se ustavljata v vaš-
gostilnah in kažeta svoje
štosti.

**LET DEŽEVNIH
OLJNOV**
New York. — V nedeljo so
na farmarji Blair-Bedford
svoj piknik, na katerem
je dež do kože premočil. To-
farmarji se zaradi tega niso
Zadnjih eno in štirideset
odkar imajo vsakoletne
oljke, je še vselej deževalo in
oljke niti enkrat lepega
ena.

**OLJNA RASTLINA
STE SKOZI STREHO**
New York. — V Garfield Park
oljnjaku imajo 26 let staro
oljno rožo, ki je pričela v
oljke vseh mej, pa je zdaj prešla
oljke preko strehe, "dostojno-
oljke roža cvetela, je nje-
oljke zraslo vsak dan od
oljke do štiri palcev v višino,
oljke te dni delavci izžagali v
oljke luknjo nad njo, skozi ka-
oljke raste dalje proti nebu.

**OLJNA RASTLINA
HČI ADOPTI-
LA ŠPANSKO SIROTO**
New York. — Miss Katheri-
ne Lewis, hčerka Johna L. Le-
wis, predsednika CIO organi-
zacije, je s posredovanjem Fos-
Parents' načrta, posinila
oljke siroto, Catalino Marti-
oljke, ki je prebival v ne-
oljke zapuščen španski kavarni.
oljke starši so bili ubiti te-
oljke španske vojne.

Smrtna kosa
New York. — Včeraj popoldne je umrla v
oljke Road bolnišnici po 10-
oljke bolezni Mrs. Anna Turk,
oljke Eppich, v starosti 37 let.
oljke soproga Louisa, sina
oljke, ki je star 16 let,
oljke Mrs. Josephina Eppich,
oljke na 706 E. 162nd St.
oljke, Edwanda,
oljke v Franka ter sestro
oljke Eunice Shirby. Pogreb i-
oljke v osterli pogrebni zavod A.
oljke v Sinovi. Čas pogreba
oljke poročan jutri. — Naše so-
oljke.

Prizori pred Stadionom, kjer je na 600 mestnih del čakalo 7,000 ljudi

Jezdeča policija se je s konji zaletavala v vrste čakajočih delavcev.—Ljudje so čakali vso noč pred Stadionom na registracijo.

Včeraj zjutraj je stalo v Cle-
velandu v vrsti sedem tisoč lju-
di, moških in žensk, ki so upa-
li, da dobe onih 600 mestnih
del, ki so bila na razpolago.
Večina teh ljudi je čakala vso
noč brez vsake hrane. Nekatere
med njimi so si prinesli pri-
grizek s seboj.

Ko se je včeraj ob 6:30 pri-
čela registracija, je bila vrsta
čakajočih ljudi nepregledna.
Ob devetih zjutraj so bile regi-
strirane že vse ženske, — njih
število je znašalo 1156, — in
5500 moških; v notranjosti Stadi-
ona pa je ob tem času čakalo
več sto moških, vseh skupaj 7-
000. Izmučeni in gladni ljudje
pa so bili kljub vsemu dobre
volje, dokler ni prišla policija,
ki jih je pričela po svoji nava-
di prerivati, jezdeča policija pa
se je s konji zaletavala vanje.

Nekega starejšega moža je
potisnil policist konj ob zid,
ga podrl na tla in pohodil. Mno-
žica je ob pogledu na to siro-
vost pobesnela. "Primate ga,
primate ga!" so pričeli vpiti, na-
kar jo je jezdeči junak naglo
odkuril.

Jezdeči policist Washner je
izjavil, da je pognal svojega
konja v množico, ko je slednja
pričela "metati kamenje." Čas-
nikarji, ki so bili na licu mesta,
pa pravijo, da niso videli niko-
gar metati kamenja.

Včeraj so bila na razpolago
razna mestna dela, in sicer vse
od pekov pa do snažilcev oken.
Sprejemljivi so samo oni, ki ni-
so bili zaposleni pri mestu naj-
manj 12 ali 24 preteklih mese-
cev.

Slavist Klančar

V imeniku študentov slavisti-
ke, ki ga je nedavno izdal Sla-
vic Committee of American
Council of Learned Societies, je
Anthony J. Klančar edini Cle-
velandčan, čigar ime je zabele-
ženo med 222 slovanskimi stu-
denti, ki so raztreseni po vseh
Zedinjenih državah. Imenik je
bil dovršen na podlagi list stu-
dentov slavistike, ki so jo pre-
dložili reprezentantje slovanske
sekcije udruženja American
Historical Association in Mo-
dern Language Association of
America.

Smrtna kosa

Včeraj zjutraj ob 6:30 je u-
mrila v Lakeside bolnišnici do-
bro poznana in priljubljena pio-
nirka Franciska Epavec v sta-
rosti 78 let. Bolna je bila en te-
den, njen mož Andrej Epavec
je umrl pred 30 leti. Tu zapuščena
dva sina Johna in Oliverja, ter
tri hčere Mrs. F. J. Turk, Mrs.
T. McDonald in Mrs. T. Ran-
cont, brata Franka Perše, An-
tona in Johna Pozareli in ses-
tro Mrs. Augusta Caffera iz
N. Y. Pokojna mati ki je bila
doma iz Ročinja pri Gorici, je
zadnje čase živela pri starejši
hčeri Mrs. Louise Turk na 1112
E. 174 St. Odkod se vrši po-
greb v soboto zjutraj ob 9. uri
iz Sv. Jerome cerkve na Lake
Shore Blvd. Naše sožalje!

V naznanje Ročincem

Ker je v Gordon parku kon-
cert prihodnjega nedeljo 20. av-
gusta, bomo imeli piknik pri Mr.
Pihlerju na Miller Ave., 27. av-
gusta, en teden pozneje. Piknik
bo za vse ročinske farane in
njih potomce do četrtega kole-
nija.

BOSS ČLOVEŠKIH "GORIL"

Na sliki je med dvema detektivoma "Strawberry Joe" Amoruso, ki je bil "boss" 200 "goril," ki so pod vrhovnim vodstvom Louisa "Lepeke" Buchalterja terorizirale newyorško industrijo.

Demokratje ponujajo Reedu kandidato- toda mu ne dajo denarja za kampanjo

Na seji v Cleveland hotelu so mu ponudili kandidato-
niso pa bili pri volji podpisati primeroma skromnega
zneska \$25,000, kateri denar je potreben za
kampanjo.

Okrajni demokratski vodite-
lji so včeraj nagovarjali coun-
cilmana Williama C. Reeda, da
pristane v kandidato- za ju-
pana mesta Clevelanda, niso pa
hoteli podpisati \$25,000 kam-
panjskega sklada, zaradi česar
je hotel Reed preklicati svojo
pripravljenost do kandidature.

Kmalu potem je skupina, ki
jo vodi Ray T. Miller, izjavila,
da je pripravljena podpisati ni-
žjo svoto, toda Reed je izjavil,
da se še ni odločil, kaj bo stor-
il in da bo danes naznanil svoj
odlok.

Nov grob

V ponedeljek popoldne je pa-
del s strehe svoje garaže, ko je
obrezaval dreve in se je tako
hudo poškodoval, da je včeraj
popoldne umrl v Glenville bol-
nišnici, dobro poznani rojak
John Česnovar, star 57 let. V
Ameriki je bival 32 let. Doma je
bil iz Hruševja pri Dobravi nad
Ljubljano. Zadnjih 29 let je de-
lal v American Steel and Wire
Co., in bil skrben oče svoji dru-
žini. Tukaj zapuščena žalujoča so-
pruga Mary, rojeno Marn, ki je
doma od St. Ruperta, in dve
hčeri, Mary Shuber in Jean. Bil
je član društva "Slovenec", št.
1 SDZ, Carniola Tent 1288 Mac-
cabees, Boštarnjev, št. 1317 C.
O. F. in Srea Jezusovega. Po-
greb se vrši v soboto zjutraj ob
10. uri v cerkev sv. Vida iz hi-
še žalosti na 1139 Norwood R.,
in na Calvary pokopališče pod
vodstvom Frank Zakrajška —
Bodi mu lahka ameriška zem-
lja, preostalom sorodnikom pa
naše sožalje.

Povratak iz domovine

Dne 16. t. m. so se povrnil iz
obiska v domovini sledeči po-
tniki: Mr. in Mrs. Frank Der-
dich, Mr. John Levak, Mrs. Ka-
rolina Kucher in njena hčerka
Regina. Vsi so bili deležni prave
bratske gostoljubnosti. Po-
šli lepi domovini Jugoslaviji. Na-
tovanje v obe strani s parnikom
"Normandie" je bilo prav zado-
voljno in prijetno, za kar gre
priznanje tvrdki A. Kollander
Co.

V Pennsylvanijo

V soboto zjutraj odpotujejo
Frank Slejko, ml. in obo Fran-
ka Barbiča, najprej v Library,
Pa., ker se bodo sestali s Fran-
kom Likovichem, ki je bobnar,
in od tam gredo v Massontown,
Pa., da bodo igrali na plesu o-
dotne okrožne federacije Slov-
nar. pod. jednote, ki obhaja
35 letnico ustanovitve Jednote
in to v Green in Fayette coun-
ties, Pa. Navzoč kot govornik
bo tudi predsednik Vincenc
Cainkar.

VSE KAŽE, DA BO V GDANSKU SKORO UDARILA USODNA URA

Priprave za pričetek tragedije se naglo raz-
vijajo.

VAŽNO POROČILO VOJAŠKIH MISIJ V MOSKVI

VARŠAVA, 16. avgusta. —
Poljske oblasti naznanjajo, da
so aretirale v okraju Katowice
v bližini meje približno 100 mla-
dih Nemcev, ki so pripadali po-
nemškem rajhu kontrolirani
organizaciji, katere smoter je
špijonaža in nasilje.

Nezaslišano jamstvo

LONDON, 16. avgusta. — Iz
verodostojnih virov se poroča,
da bo vlada Velike Britanije
zajamčila Poljski svojo vojaško
pomoč tudi za slučaj, če bi ime-
la postati Poljska žrtev nemške
ekonomske penetracije. Toza-
devno jamstvo je nekaj nezasi-
lišanega ter pomeni, da je An-
glija pripravljena na vsak na-
čin obstati ob strani Poljske,
pa naj pride karkoli.

Nemška nadudost napenja lok, ki bo počil

BERLIN, 16. avgusta. —
Časnikar Louis P. Lochner po-
roča, da je Nemčija zdaj do
zadnjih potankosti pripravljena
na boj in da stoji njene oboro-
žene horde vse od Visokih Ta-
ter v Slovaški pa do Baltiškega
morja. Vse nemško časopisje pa
je nenadoma, kakor bi nevidna
roka pritiskala na gumb, zagna-
lo krik, da samo predaja Gdan-
ska Nemčiji ne bo zadovoljila
nemškega ponosa in prestiža,
temveč da je treba izročiti
Nemčiji tudi pomorje ali tako
zvani poljski koridor.

12 milijonov Rusov

PARIZ, 16. avgusta. — An-
gleška in francoska mislija v
Moskvi sta sporočili nocoj svoj-
jim vladam, da bi Rusija lahko
tri leta ali več zalagala Poljsko
z vsem vojnim materijalom in
živili v slučaju, da se zaplete
Poljska v vojno. Dalje so an-
gleški in francoski vojaški stro-
kovnjaki po proučevanju ruske
vojaške moči in dvodnevni kon-
ferencah s sovjetskimi strokov-
njaki, sporočili svojim vladam,
da more Rusija postaviti na svo-
ji zapadni in vzhodni fronti v
najkrajšem času 12,000,000 mo-
čno in izbornu opremljeno ar-
mado.

Nacisti ubili poljskega vojaka

GDANSK, 16. avgusta. —
Obmejna straža mesta Gdan-
ska je danes ustrelila nekega
poljskega vojaka na meji med
Gdanskom in Poljsko.

Gdanski viri poročajo, da je
vojak prestopil mejo. Ko so mu
stražniki zaklicali trikratni
stoj, je vojak baje pomeril s
puško nanje, nakar so nemški
stražniki od svoje strani ustrelili.

BERLIN, 16. avgusta. — Tu-
kaj se poroča, da bo kancelar
Hitler zahteval, da se reši vpra-
šanje Gdanska še pred 2. no-
vembrom, ko se bo vršil v Nue-
nbergu kongres nacistjske
stranke.

Nobenega Monakova!

Rečeno je, da Hitler še ved-
no upa, da bo Anglija vztraja-
la na kakem mirovnem sporazu-
mu za predajo mesta Gdanska,
dočim vlada v Angliji trdno in
odločno mnenje, da ne bo no-
benega drugega Monakova več.
Sicer pa niti angleški državnik
sami ne mislijo na kak tak spo-
razum, kakršnega so naredili
lanskega septembra v Monako-
vem, ker vedo, da bi bili ob bli-
žajočih se volitvah vrženi iz vla-
de.

Seja

Jutri večer, 18. avgusta, se
vrši seja društva Washington,
št. 32 ZSZ v navadnih prostori-
h ob 7:30 zvečer. Člani in čla-
nice so prošeni, da so gotovo
navzoči, ker je dosti važnih za-
dev za rešiti.

Bethlehem Steel Co., vložila priziv proti odloku NLRB

Članstvo Ameriške delavske
federacije naj odloči, če
se indorsira Roosevelta za
njegov tretji termin.

WASHINGTON, 16. avgusta.

Bethlehem Steel kompanija
je vložila danes pri zveznem o-
krožnem sodišču priziv proti
odloku Narodnega delavskega
odbora, ki je odločil v prid
kompanijskega delavstva ter
izjavil, da je Bethlehem družba
kršila Wagnerjev delavski zakon.

WASHINGTON, 16. avgusta.

John Lewis, predsednik CIO
organizacije, je pozval danes
na udeležbo letne konvencije
organizacije, ki se bo vršila dne
10. oktobra v San Franciscu.

NEW YORK, 16. avgusta.

76. letna konvencija New York
State Federation of Labor je
sprejela danes resolucijo, tika-
jočo se na Ameriško delavsko
federacijo naslovljenega vpra-
šanja, ali naj se predsednika
Roosevelta indorsira za tretji
termin.

NOVA PUBLIKACIJA

"Prosveta" poroča: Te dni je
izšla brošura v angleščini z na-
slovom "For a New Beginning",
katero je spisal Anton Garden,
pomožni urednik Prosvete.

Brošura je ponatis iz angleš-
ke sekcije Prosvete, kjer je bila
pred tedni prvič objavljena v o-
riginalu in slovenskem prevodu.

V tem delcu Garden predlaga
novo delavsko politično taktiko
v Ameriki.

Brošura je pred vsem name-
njena Američanom in v ta na-
men sta se Gardnu pridružila
Arthur G. McDowell, tajnik de-
lavskega oddelka današnje soci-
alistične stranke in Paul Porter,
urednik delavskega lista Kenos-
sha Labor v Kenoshi, Wis., in
ta z njim vred spisala uvod bro-
šuri, v katerem priporočata a-
meriškim delavcem, naj uposte-
vajo Gardnove sugestije.

Knjižica, ki ima 12 strani,
stane 10c in dobi se pri avtorju
na naslovu Prosvete.

UJETJE OGRÓMNEGA SOMA

ADELAIDE, Južna Avstra-
lija. — Največjo ribo, ki jo je
ujel še kdaj kak ribič na trnek,
je ujel G. R. Cowell iz Adelaide.
On je namreč ujel na trnek
morskega volka (shark), ki je
tehtal 1291 funtov.

Seja

Jutri večer, 18. avgusta, se
vrši seja društva Washington,
št. 32 ZSZ v navadnih prostori-
h ob 7:30 zvečer. Člani in čla-
nice so prošeni, da so gotovo
navzoči, ker je dosti važnih za-
dev za rešiti.

osebnosti, če si nepresta
bijaš glavo s tem, kakš
šečnosti te lahko doletij
ti je posrečilo skriti sv
bi, je tvoja bitka s stra
napol dobljena. Če se p
pokažeš hrabrega, si že h

Eskimi in civilizacija

Življenje med prebivalci v nekaterih severnih delih sveta je zaradi težkih klimatskih pogojev popolnoma drugačno od tistega, ki ga poznamo v južnih delih sveta. Najbolj znani so Eskimi, ki živijo v Arktiki. O njih nam razpisec Colin Ross v svoji knjigi "Križem po Arktidi" odpre nekatere posebnosti, ki jih civilizirani svet na splošno posveča potrebne pozornosti.

Eskimi in sploh vsa plemena severu so nenavadno zdravi, o čemer se skoraj z oboroženjem pritožujejo vsi raziskovalci, ki jih vidi. In njihova sem in tam ne bo drugače vse dotlej, ker civilizacija ne bo zanesla na njih. Najbolj zanimivo je, da ne bodo še bolj priučili, čeprav so v prehrani, ki jo imajo, vse, kar je potrebno za življenje. Eskimi način teh severnjakov je precej kot primerna.

Če se hoče doseči ta smoter, je treba Eskimom predvsem preprečiti šolski obisk in zdraviljenje v bolnicah. Baš v teh dveh smereh pa najbrže tudi kanadska vlada ne bo mogla biti dovolj vztrajna, da se zaveda, da so končne posledice šolanja in zdravljenja za te žilave naseljenke krutega severa večinoma pogubne. Saj je končno tudi barbarsko odreči jim vse te dobrine, toda zanje je takšno "barbarstvo" večja dobrina.

Evropska šola eskimske dece ne more naučiti tega, kar potrebuje za življenje, v katero se mora spet povrniti in v katero mora ostati po volji kanadske vlade. Učinek je baš obraten. In z zdravniško preskrbo — ni mnogo boljše! Kjer je potrebno in izvedljivo, naj se Eskimu omogoči zdraviljenje pri zdravniku ali v bolnici. Toda evropski zdravnik ne bi smel pozabiti, da živi preprosti Eskimi v pogojih in okoliščinah, v katerih je še tako skrbna zdravniška nega bolj v škodo kot korist, posebno če je samo zasilna, kakor v teh krajih ne more biti drugačna.

Eskimsko telo ima še v sebi svojo zdravilno moč živali, eskimska žena vso odpornost zdrave in močne živali. Mlada eskimska mati se sama — ko se ji bliža težka ura — umakne v šator, rodi brez tuje pomoči in vstane običajno še istega dneva ter spet opravlja vsakdanje posle. Svoje dete doji tri do pet let.

Toda nastopili so že kanadski vladni zdravniki, ki so se vrnili iz severnih krajev, z zahtevo, naj bi eskimska mati dobivala po porodu kondenzirano mleko, sadne sokove in kekse ter tako odstavila dete že po 9 mesecih; s tem — pravijo — bi štedila sebe in svoje moči, ki jih troši zaradi dolgoletnega dojenja. Toda prav odtod izvira ona nerazumljiva odporna moč eskimskega otroka, prav odtod črpa one čudovite sile, da v najnežnejši dobi s starši vred prenaša vse napore neusmiljenega podnebja in ga mati lahko ob 30 ali 40 stopinjah mraza golega pusti na prostem.

To dolgoletno dojenje je tudi naravna zapreka, da bi število rojstev zraslo preko mere, ki bi v severnih krajih ne bila znošna. Eskimi so tako nežni roditelji kot vsa najbolj preprosta plemena. Toda že sedaj morajo sem in tja poseči po najstrašnejšem sredstvu, če se družina pomnoži tako, da je roditelji ne morejo več vzdrževati. Žrtve tega odstranjevanja so — kakor pri Kitajcih — deklice; zažigajo jih takoj po porodu, še preden jim dajo imena, ker do tedaj po njihovem še nimajo duše.

Deček zraste v lovca in lahko sam skrbi za sebe, pomaga pa tudi staršem, ko ostarijo. Deklici pa je treba rednika. Ker pa tudi moški ne more biti brez tovariša in je zaradi umorov novorojenih deklic število žensk mnogo manjše, je običaj, da otroke zaročijo še pred rojstvom... Če pa tudi o porodu ni nikjer v bližini snubca in starši še nimajo sina, se izvrši nad novorojenko strašna usoda.

Kakor je ta običaj za naše pojme pretresljiv, je vendar samo posledica trdih in neizprosni naravnih zakonov, ki vladajo nad tem plemenom. Če šteje družina le enega člana več pri jedi, so v nevarnosti za življenje vsi ostali. Razen tega potrebuje Eskimi za življenje na tem svetu sina kakor ga potrebuje Kitajec za življenje po smrti! Zaradi tega najde vdova s sinom lažje snubca kot dekle; kdor ima sina, je preskrbljen za starost. Ganljivo je na primer opazovati, kako ti "divjaki" skrbijo za ostarele; neredko se vidijo mladi ljudje, ki na hrbtu prenašajo svoje starše s čolnov v šatore, pa spet odtod nazaj v čolne. Severda pa tudi stari ljudje cenijo svojo mladino, če vidijo — tudi ti primeri niso redki — da je njihovo breme za mlade prehujo, se prostovoljno poslovijo od sveta.

Vse to je za nas tuje in odvrtno in že čitanje takšnih stvari je povsem drugačno kot opazovanje. Toda, vsaka življenjska oblika, ki jo je nekje ustvarila narava, je celota zase; če ji odvzamemo le del, se začne polagoma rušiti. Zato je bil tudi učinek evropske civilizacije pri vseh preprostih narodih tako usoden. Zajela jih je v času, ko je bila Evropa prepričana, da jih bo osrečila, toda zdaj je že znano, da je bila pri-

nesla najmanj toliko blagoslova kot prokletstva. Toda spoznanje je prišlo prepozno! Velika večina preprostih narodov je že iztrebljena ali sploh uničena, zastrupljena in ponižana v siromašne lutke belega človeka. Eskimi so edini med maloštevilnimi naravnimi narodi, ki jih še ni uničila življenjska oblika in svetovna slika civilizacije. Gotovo bo tudi zanje prišel čas, ko bodo klonili v oklepu evropsko-ameriške civilizacije, ki postaja iz leta v leto tesnejši. Upanje pa je, da se bo to spremenilo počasi in postopoma ter bodo Eskimi, ki so za dokončno osvojitve in odkritje polarnih ozemelj civiliziranemu svetu neobhodno potrebni, še dolgo ostali tako zdravi in odporni, kakor jih je ustvarila najboljša mati — narava.

BANČNI USLUŽBENCI SO DELAVCI V SMISLU ZAKONA

Bank of America National Trust & Savings Association California s sedežem v San Franciscu je v novembru 1937 odslovila nekega svojega uslužbenca, ki se je pritožil pri vladnem delavskem odboru, da je službo izgubil, ker je deloval za unijsko organizacijo za bančne uslužbence. Te dni je vladni odbor odločil, da je banka kršila Wagnerjevo delavsko postavilo ter ji ukazala, da prizadete uslužbenca sprejme zopet na

delo in da mu izplača vso plačo od časa njegove odsolitve. Omenjena banka je ena izmed petih največjih bank v Zedinjenih državah ter bo proti odločitvi brez dvoma apelirala na najvišjo zvezno sodnijo. Ako bo odločitev delavskega odbora potrjena, bo prizadetih 16.000 bank v deželi in protekcijo Wagnerjevega zakona v svrhu kolektivnega pogajanja bodo dobili vsi bančni uslužbenci.

Steve Trebec, Jr. PRAVI Sedaj prihranite 25% do 50% na pohištvo, pečeh, preprogah, žimnicah na razprodaji v avgustu Dva kosa pohištva \$21.50 za sprejemno sobo izredno nizko Verandne gugalnice 1/2 cena Simmons vzmetne \$16.50 žimnice Vem, da lahko prihranite denar če kupite od mene. Dajte mi priliko, da vam dokazem.

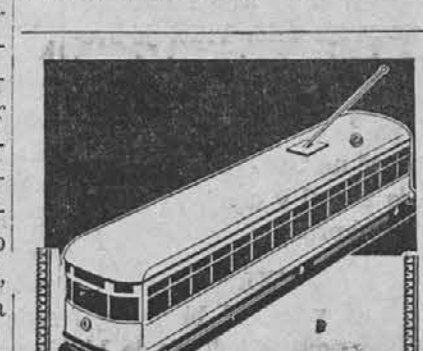
The FURNITURE MART INC. Steve Trebec, Jr. 15428 Waterloo Rd. v Collinwoodu KEnmore 1405 Nasproti Slov. del. doma Trgovina je odprta vsak dan od 9. do 9. — Ob sredo od 9. do 12.

August Kollander 6419 ST. CLAIR AVENUE. v Slovenskem Nar. Domu PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike; POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah; OPRAVLJA notarske posle. Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

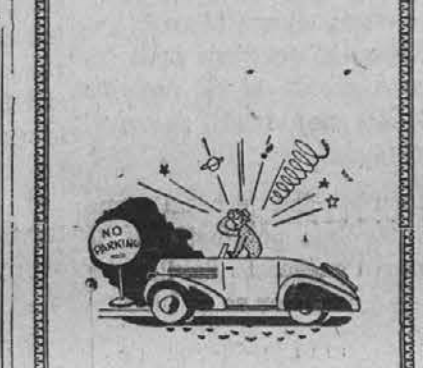

Lično delo Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje. Enakopravnost 6231 St. Clair Ave., HEnderson 5311 - 5312

Kako se najbolje potuje na svetovno razstavo v New Yorku? DIREKTNOST. Ko izstopite na Penna postaji v New Yorku, ste v 10 minutah za 10c na razstavi!

NIKAKIH SKRBI GLEDE PARKANJA KADAR SE POSLUŽUJETE POULIČNE KARE ALI MOTORNEGA BUSA

MY CARLTON STAINLESS STEEL WARE IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware. SEE IT TODAY AT SUPERIOR HOME SUPPLY 6401-03 SUPERIOR AVENUE.

VZEMITE "DIREKTNOST" Postaja na razstavnem prostoru!

ZNIŽANA VOŽNJA SLEHERNI WEEK-END \$14.95 VOŽNJA V NEW YORK IN NAZAJ V NAVADNIH VAGONIH (Vzhodni Standard čas) Zapustite Cleveland v petek, 6:10 zve., ali 8:15; Euclid Ave., 6:18 ali 8:25 zve. Se vrnete z Penna kolodvoru v N. Y., 8:05 ali 11:40 zve. v nedeljo. (Vprajate za podaljšanje tekom Labor Day) LISTKI VELJAVNI ZA 30 DNI. V N. Y. DNEVNO... \$21.75 — Listki, veljani za 60 dni, na obe strani, v Pullmanu, za \$28.95; znižane cene za zgornje postelje.

PENNSYLVANIA RAILROAD THE DIRECT ROUTE TO THE NEW YORK WORLD'S FAIR... STATION ON FAIR GROUNDS

Ravnokar je izšla... velepomembna knjiga "THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY" spisal Dragotin Lončar prestavil v angleščino Anthony J. Klančar Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev. Knjiga je vezana stane \$1 Dobi se v uradu Enakopravnosti, 6231 St. Clair Avenue

Millions prefer it to mayonnaise—costs less! Miracle Whip Salad Dressing KRAFT "PROFESSOR NOODLE" Dear Professor: I went to see a great M.D. about my nerve condition. He made me stand on foot and hand—in every queer position! He pounded me and hammered me—beyond all recognition! Now tell me why this fighting guy is called a "nerve" physician. A. Flutter

Vladimir Levstik:

21

PRAVICA KLADIVA

POVEST

"Zdaj pridejo kmalu pome, jeli?" Vstal je. "Na Suhi bazar je dolga pot. In blatna bo, jug je zunaj."

XXX.

Prišli so ponj. Na dvorišču ga je čakalo štiri in dvajset Madžarov s poročnikom in avditor s pisarjem. Obstopili so ga, povelje je surovo udarilo v volhki zrak in poslednja pot Andreja Možine se je začela...

Vse je čutilo nezasičenost te poti: ljudje, ki so srečevali mrki izprevid, morilci, ki so z nasajenimi bajonetmi spremljali žrtev, avditor, ki je narekoval smrtno sodbo, še preden je bila sklenjena, debeli zapisnikar, ki jo je pisal, in mladi, okrogločelni vojni kurat, ki ni danes prvič vodil mirnega, neoboroženega človeka v nasilno smrt. Celo poročnik, temnopolt predreže, ki v soškem peklu ni trenil z očmi, je stiskal željosti, da mu ne bi zašklepetale.

Samo eden je bil miren: bratati velikan z leseno nogo, ki je potrpežljivo šepal ob svedenikovi desnici. Njemu edinemu je bila ta pot enako zmiselnost in enako potrebno kakor vse neštetje poti njegovega pravičnega, delavnega življenja. Drhteči molitveni glas kurata, rožljajoči korak spremstva in hrup mnogoljudnih ulic se je zlivajal za kovačevo uho v enolično godbo, ki je osvobajala njegove misli, da so se laglje vzpenjale iz te nezanimive okolice in letele drugam.

Kam so letele poslednje misli Andreja Možine, kdo ve? Nihče jih ni slutil, nihče mu ni mogel pogledati v dušo. Toda Lucijo, ki je plakala doma v zapuščenosti izbi, ne vedoč, da koraka ljubljene oče v smrt, je prav takrat sladko prešinjala občutek, kakor da jo nekdo boža po sklonjeni glavi in ji šepče mile, tolažilne besede. Zdelo se ji je, da sliši, kako mu škriplje lesena noga, ter čuti sajasti vonj njegove brade.

Oziral se je, da bi ga vide-la, in širila roke, da bi ga objela. In kolikorkrat je pomislila, da je sama, da njega ni in da ga sodijo trinogi, ki ne poznajo usmiljenja, tolikokrat je zavpila še obupneje nego prej — dokler ni mahoma obnemela v grozi brez imena, ki je pala nanjo kakor strela z neba...

Obsojenec se ni ločil od svojih misli prej kakor na morišču. Sodba je bila že prebrana in sveži grob mu je že zija za hrbtom, ko je zdajci stresel glavo in začudeno pogledal okoli sebe. Mladi kurat je stal pred njim ter čital pogrebne molitve. Njegov mehki glas je žuborel kakor

umnega je presunilo kovačevo dušo.

"Naklo na kladivo, Gospod!" je zavpil — ali pa je morda le hotel zavpiti. "Naklo na kladivo! Ne prizanesi!..."

Toda beseda mu je zajeknila v tresku strel in v krutem udarcu svinček, ki so mu prebile srce in čelo...

In nato je izpregledal. Videl je razmesarjeno truplo, ki je v krvi drgetalo na tleh. Videl je morilce, ki so prepadeno strmeli na svoje delo. Videl je svedenika, brata svojega, kako si je tiščal roke na oči...

On pa je vedel, da se ga vse to nič več ne tiče. Nasmehnil se je in je utonil v sijaj, ki mu je prihajal naproti.

XXXI.

Ni ga človeka, ki bi mogel zanesljivo povedati, kako je bilo v Ravnah, ko je prišla na županstvo brzojavna vest o smrti Andreja Možine. Vsi so bili preveč prepadeni, na vse je pregrozno tiščala misel, da ga ni več in zakaj ga ni več. Dober človek, pošten in pravičen nad vse primere — zakaj sleherno slabo mnenje o kovaču je prestalo še tisti mah — človek živ in zdrav, ki je še v nedeljo sedel med njimi, je ležal danes tam nekje za Ljubljano, ustreljen in zagreben kakor pes! In zakaj? Zaradi koga? Nihče ni poznal izdajalca, toda vsak ga je v mislih iskal okoli sebe. Vsi gostje v krčmi so bili ravnanski ljudje. Vsi do enega — do nekega tujca z nahrbtnikom, ki je stoji izpil četrtino vina. Če bi bil on? Da bi bil! Da ne bi bil ravnanski človek!

V spominu jim je ostal samo dojem turobne pobitosti, ki je še mnogo mesecev davila vse brez izjeme. Umor se je bil zgodil, kri je bila prelita in slehernemu se je zdelo, da je pala kapljica te nedolžne krvi na njegovo vest...

Malokoga je pekla kovačeva kri tako neusmiljeno kakor Jakoba Vojsko. Takoj, ko so mu povedali, se je zaklenil v svojo sobo in je ni odprl do večera. Pripovedovali so, da je ves dan klečal pred Bogom in glasno stokal in molil.

Baje je dal drugo jutro vpra-

šati, ali je Luciji že sporočeno. In ko se je izkazalo, da so v zmedbi pozabili nanjo ali pa se morda iz straha niso upali k njej, je župnik molče vzel sukno in klobuk ter se je odpravil na najgorenkejšo pot svojega življenja. Pot je bila odveč, zakaj preplašeni krik iz vasi se je razlegal še delj ko do kovačije; in niti vpitje vseh Raven ni moglo povedati ubogi Luciji več od slutnje, ki jo je prešinila v sredo popoldne ob treh...

Toda gospod Vojska je najbrže upal, da najde tolažilno besedo, besedo o Bogu in o svidenju onkraj groba, ki bi stori-la Luciji toliko dobrega, da bi poplačala njegov težki dolg. Kasneje, ko je v bedi svoje duše mislil na tisto pot, si je sam očital, da ni bila poštena. Besede, ki jih je vzel s seboj, mu je narekoval napuh. Hotel je oslepiti njeno gorje in sam svojo lastno vest; odkupiti greh, ne da bi priznal; storil sem ga, kesam se in klanjam se ti do črne zemlje!

Prišel je zaman. Luciji takrat ni bilo do nebeske tolažbe in do svidenja onkraj groba. Ona je hotela očeta na tem svetu, živega, kakor je šel od nje, in ga je takega tudi terjala od Jakoba Vojske... Kako sta se pomenila, ne ve nihče z gotovostjo. Nekateri pravijo, da vobče ni rekla ničesar. Da je vstala izza mize, v katero je strmela s suhimi očmi, in je molče pokazala na vrata...

Gospod župnik se je po teh zatrdilih silno zavzel. Ni je hotel razumeti. Trkal je na svojo pastirsko oblast, opominjal in celo grozil z božjo kaznijo... In tedaj se je baje zgodilo nekaj, o čemer govore pobožne Ravenke samo šepetaje:

Odda se

V najem se odda tri opremljene sobe mirnim ljudjem, toda onim, ki niso na relifu. — Je tam tudi garaž za avto, frigidare in pralni stroj na razpolago. — Vpraša se na 1357 E. 171st Street.

Nov Frigidaire (električna ledenica), velikost za družino, vse porcelan, običajna cena \$206.00, se dobi sedaj za samo \$139.00. Vprašajte na 819 East 185th St.

Proda se

gostilna na dobrem prometnem prostoru. Imam dovoljenje za točiti pivo in vino. Kdor želi kupiti, naj se zgleda v uradu tega lista za naslov.

L. R. Miller Coal Co.
L. R. MILLER COAL CO.
1007 East 61st St.
ENDicott 1032
COAL WOOD
Summer prices now

THE MAY COMPANY

MI DAMO EAGLE ZNAMKE

Posebno v naši avgustovi beli razprodaji

Posebno veliko... Izredno posebno

25% VOLNE DVOJNE ODEJE

72x90 inč mere

Fine kvalitete, dvojne odeje, ki nimajo manj kot 25% volne, združene s finim bombažem. Mehko in uporabno. Lahko izberete iz privlačnega pleša iz zelene, rožnate, cedra, "orchid" in plavo... vse lepo zarobljeno s satinom harmonične barve.

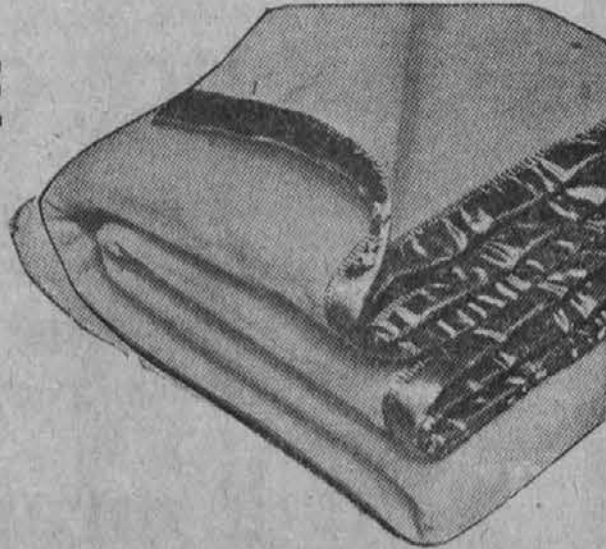
TOVARIŠKA POSEBNOST

50% VOLNE DVOJNE ODEJE

Posebne velike, 72x90 inč 50% volnene odeje solidne barve iz cedra, mahogany, zelene, temno zelene, rožnate, wine, orchid, plavo, in royal. Vse zarobljeno s "celanese rayon."

2.98 vsak

2.98 PAR

THE MAY CO. ... DOMESTICS ... FOURTH FLOOR

THE MAY COMPANY

"PROFESSOR NOODLE"

Dear Professor:

When I sit at my radio and listen to the news from London, Rome and Tokio or any town I choose, I often wonder what event inspired this great idea. It fills me with bewilderment. It seems so strange and queer I therefore thought if I inquired you probably would know just how Marconi was inspired to start the radio.

Fullov Ether

My grandma, I am proud to say, suggested the idea. Marconi lived across the way and often came out here. He saw my grandma listen in upon our party line, and when the gossip would begin her eyes would gleam and shine. Marconi watched with furrowed brow. Then cried, with arms up hurled: "Your field is much too narrow now - I'll give you the whole world!"

Prof. Noodle

prej; opravičevali so njegov grdi jezik in nejeverno zavračali vse govornice, ki so se pojavljale o njem in o bratovi ženi...

XXXII.

Lahko je bil zadovoljen. Njegova moč in slava sta zdaj dosežali vrhunec. Sovražstvo, ki ga je glodalo toliko let, je bilo nasičeno. Katra, omamljena po njegovem dobrikanju in po velikodušnosti, s katero ji je prepuščal ključ vinske kleti, mu je bila zapisala vse svoje pravice, čeprav se je pripravljala na dolgo in srečno življenje ob njegovi strani.

O Kristofu ni bilo ne duha ne sluha. Poziv sodnije, da naj se javi, kdor bi kaj vedel o njem, je zdavnaj visel na črni deski. Njegova vrnitev v domači kraj je bila skoro nemogoče, če bi tudi učakal konca; in čemu bi

Proda se

pohištvo za štiri sobe, vse v dobrem stanju. Proda se po zmerni ceni. — Vpraša se na 3435 Superior Park, Apt. 201, blizu Taylor in Washington Blvd., Cleveland Heights, ali pokličite FAirmont 0167.

ga učakal, ko je bil Alešu tak kanj na poti? Prej ali slej moral mlinar dobiti svoj papir, na katerem bo uradno spomneno, da brata ni več med živimi. V tisti dan so bile uprte njegove želje in misli.

Še težje ga je čakala smrt. Kadar je v pijanosti dlegovala Aleša s svojo ljubeznijo, je govorila samo še o taji. Kako srečna bo, ko bo smela na glas povedati, da je njega ubila!

"Če bi se pa vrnil," mrmrala na uho, "nič ne skrbim. Sam bo kriv. V moji glavi zdavnaj vse pripravljeno." Črna misel ji je zevala v oči.

(Dalje prihodnje)

ALI VAŠ RADIO DOBRO DELUJE?

Strokovnjaško popraviljanje radio aparatov. Pokličite ENDicott 3880 za približni račun. Vse delo garancirano.

ACME HARDWARE
7002 St. Clair Ave.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Vabilo na zabavni dan v soboto 19. avgusta

Ob priliki 55. rojstnega dne, bomo servirali na razni pečene jančke in mlade piščance. Igrala bo Česka godba od 4. ure naprej. Postregli bomo tudi z dobri pijačo. Toraj se vsem prijateljem in znancem pri-ljudno priporočamo za obilen obisk.

FRANK KOVACIC
4121 ST. CLAIR AVE.

JUGOSLAVANSKI DAN 6. SEPTEMBRA, na NEW YORŠKI RAZSTAVI

Za skupni izlet ob priliki Jugoslovanskega dneva, ki bo 6. septembra na new yorški razstavi, smo izposlovali ugodno znižane cene. Voznja tja in nazaj, tri dni v New Yorku in več drugih ugodnosti. ODRASLE SAMO \$27.00. Otroci pod 12 letom \$18.50. Izlet se vrši pod avspicijo JUGOSLOVANSKEGA KULTURNEGA VRATA. Vsi Jugoslovani ste ugodno vabljeni, da se pridružite temu izletu. Vse informacije dobite v uradu

STEVE F. PIRNAT in JOSEPH GRDINA CO.
6121 ST. CLAIR AVE.

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pisмено ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

(4) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do velike sklade in male skladiče za sadje. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Na benih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto